

Dramatiskt fólkatingsval:

BLÁI BLOKKUR VANN

Blái blokkur vann og Lars Løkke skal skipa nýggja, bláa stjórn

ÁRNI GREGERSEN

Tað ber illa til at siga, at Vinstra vann valið í Danmark. Flokkur in gekk nógv aftur og misti 13 sessir í Fólkatinginum, men afturfyri vann Dansk Folkeparti 15 nýggjar sessir og tryggja harvið Lars Løkke Rasmussen møguleikan at skipa nýggja borgarliga stjórn í Danmark.

Tá ið sessirnir í Grønlandi og Føroyum verða taldir við, so hevur Blái blokkurin 90 sessir í nývalda Fólkatinginum, meðan Reyði blokkurin hevur 90 sessir.

Í Reyða blokkinum eru tá bæði Høgni Hoydal og Sjúrdur Skaale valdir, men eisini tey

Stórsigurin hjá Dansk Folkeparti ger, at Blái blokkur sleppur at skipa nýggja, danska stjórn. Á myndin formaðurin í DF, Kristjan Thulesen Dahl, Helle Thorning Schmidt og Lars Løkke Rasmussen

MYNDIR: POLFOTO

bæði grønlendsku umboðini, Aaja Chemnitz Larsen úr IA

og Aleqa Hammond, Siumut, tald við.

Til drotningina

Sitandi forsætisráðharrin, Helle Thorning, boðaði í gjárkvøldið frá, at hon í dag fer til drotningina at boða henni frá, at núsitandi stjórn leggur frá sær.

Tað hevur við sær, at allir flokkar verða kallaðir á fund við drotningina hvør sær og verða biðin um at peika á ein kongaligan kannara.

Uppgávan hjá hesum er at kanna eftir umt að ber til at skipa eina stjórn, sum fyrt og fremst ikki hevur ein meirluta móti sær í Fólkatinginum.

Liberal Alliance, Konservativu, Dansk Folkeparti og Vinstra fær øll at vísa til formannin í Vinstra, Lars Løkke.

Tað hevur við sær, at drotningin fer at biðja formannin í Vinstra roynd at skipa eina nýggja stjórn.

Torfør uppgáva

Eftir at valúrslitið var greitt savnaðust politisku leiðararnir til eina formansrundu í donskum sjónvarpi.

Lars Løkke Rasmussen var ómetaliga eyðmjúkur, tá ið hann segði nakað og segði fleiri ferðir, at valið í gjár hevur givið honum møguleikan at flyta innastur í forsætismálaráðið.

Hann gjørdi tó greitt, at hetta bert verður gjørt um tað eydnaast at gera eitt samgonguskjal, sum eisini fer at reka ein politikk, sum Vinstra kann góðtaka.

Vinstraformaðurin var varisligur í sínum orðum. Fyrst

og fremst tí at stóri vinnarin á borgarliga veinginum gjørdist Dansk Folkeparti. Flokkurin fekk 15 nýggjar tingsessir og hevur tilsamans 37 umboð í nýggja Fólkatinginum.

Formaðurin, Kristjan Thulesen Dahl hevur ferð eftir ferð sagt, at flokkurin ikki fer at krevja at sleppa í stjórn, men heldur fer at seta seg har, sum Dansk Folkeparti fær størstu ávirkanina á ríkna politikkin.

Flokkurin er styrktur ómetaliga nógv og tað fer sjálvandi at gera, at uttan mun um hann fær sessir í stjórnini ella ei, so vil flokkurin áirka ríkna politikkin sp nógv sum til ber.

Hjá Vinstra-formanninum er tað tí ein avbjóðing at gera eitt samgonguskjal, sum allir fyra borgarligu flokkarnir:

Vinstra, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservativu kunnu taka undir við.

Onki er at ivast í, at sterkaasti politikarin í Bláa blokkinum er formaðurin í Dansk Folkeparti.

Kristjan Thulesen Dahl stóð fyrri fyrstu ferð á odda fyri flokkinum í einum valstriði. Úrslitið er munandi betri enn nakar hevði væntað – eisini mongu donsku veljara-kanningarnar.

Dansk Folkeparti hevur ongantið ennsitið í nakrari danskari stjórn, men spurningurin er hesaferð um góða valúrslitið fer at noyða flokkin at átaka sær at vera við í komandi stjórnini.

Ósemja kann lættliga taka seg upp í Bláa Blokkinum, men sum stóðan er just nú, so eru flokkarnir tilreiðar at gera eitt samgonguskjal, sum fer at geva borgarliga partinum í Fólkatinginum stjórnarvaldið komandi árin.

Soleiðis eru sessirnir býttir millum flokkarnar í nýggja Fólkatinginum

Socialdemokratarnir:	47 sessir (+3)
Radikalu:	8 sessir (-9)
Konservativu:	6 sessir (-2)
SF:	7 sessir (-9)
Liberal Alliancea:	13 sessir (+4)
Dansk Folkeparti:	37 sessir (+15)
Vinstra:	34 sessir (-13)
Enhedslistin:	14 sessir (+2)
Alternativ:	9 sessir (-)
Tjóðveldið:	1 sess
Javnaðarflokkurin:	1 sess
IA:	1 sess
Siumut:	1 sess

Helle Thorning lagt frá sær sum forsætisráðharri og formaður

Eftir at valúrslitið var greitt, boðaði sitandi forsætisráðharri og formaður í Javnaðarflokkinum, Helle Thorning-Schmidt frá, at hon leggur bæði størvini frá sær

ÁRNI GREGERSEN

Hon var ikki sørt rørd, 48 ára gamla Helle Thorning-Schmidt, tá ið hon í gjárkvøldið boðaði frá, at hon leggur frá sær sum forsætisráðharri og at hon eisini fer frá sum formaður í danska Javnaðarflokkinum.

Helle Thorning-Schmidt hevur seinastu smáu fyra árin staðið á odda fyri donsku stjórnini. Stjórnin tók við í 2011, tá ið búskaparligu tíðirnar vóru rættuliga vánaligar í Danmark. Meðan Javnaðarflokkurin

hevur staðið á odda fyri stjórnini, sum tey fyrst gjørdur saman við SF og Radikalu – seinni bert við teimum Radikalu – eru tíðirnar broyttar til tað betra og vøkstur sæst aftur í búskapinum.

Helle Thorning Schmidt hevur sitið í Fólkatinginum síðani 8. Februar 2005, men longu 12. apríl tók hon við sum formaður í flokkinum eftir Mogens Lykketoft.

Frammanundan hevði hon tó sitið í Evropa-parlamentinum í fimm ár.

Helle Thorning vann í kapp-

ingini um at gerast formaður á Frank Jensen, sum nú er borgartjóri í Keypmannahavn.

Hart tíðarskeið

Meðan seinasta stjórnin sat, var ágangurin rættuliga harður.

Stjórnin – og serliga Javnaðarflokkurin – var lagdur undir at svíkja vallyftini, sum flokkurin gav undan seinasta valið.

SF var við í stjórnini eftir at flokkurin hevði fingið stóra framgongd, men SF var helst ikki sum flokkur búgvinn at sita

í stjórn.

Í hvussu so er hendi tað, at flokkurin eftir eina stóra uppgerð innanflokks, avgjórði at siga seg úr stjórnini.

Tað eydnaðist tó Helle Thorning at halda fram, sum stjórnarleiðari. Bert Radikalu vóru eftir í stjórnini saman við Javnaðarflokkinum, men stjórnin fekk framvegis stuðul frá SF og Eindarlistanum.

Helle Thorning er gift við Stephen Kinnock, sum herfyri var valdur í bretska parlamenttið fyri Labour.